

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4859/2021
18.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца малолетног АА, којег заступа законски заступник – мајка ББ и ББ обоје из ..., чији је пуномоћник Богољуб Петровић адвокат из ..., против тужених ВВ из ..., чији је пуномоћник Нинослава Васић адвокат из ..., ГГ и ДД обоје из ..., чији је пуномоћник Душан Митић адвокат из ..., ЂЂ из ..., чији је пуномоћник Наташа Павловић адвокат из ... и ЕЕ из ..., са непознатим боравиштем у иностранству, којег заступа привремени заступник Раде Митровић адвокат из ..., ради конституисања права становања, одлучујући о ревизијама тужених ВВ, ГГ и ДД, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 188/2021 од 20.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених ВВ, ГГ и ДД, изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 188/2021 од 20.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П2 136/19 од 11.01.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и конституисано право становања тужиоца малолетног АА и његове законске заступнице – мајке, тужиље ББ на приземном делу куће – породичне стамбене зграде број ..., која се налази у ..., у улици ... бр. ... на парцели ... из листа непокретности ... КО ..., у трајању до пунолетства тужиоца малолетног АА из ..., а тужени обавезани да ово право признају тужиоцима и да их не узнемиравају у његовом остваривању све до пунолетства тужиоца малолетног АА из ... . Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцима на име трошкова поступка солидарно исплате износ од 170.300,00 динара у року од 15 дана по пријему писаног отправка пресуде. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да привременом заступнику туженог ЕЕ из ..., са непознатим боравиштем у иностранству, на име трошкова заступања исплате износ од 51.375,00 динара у року од 15 дана по пријему писаног отправка пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ЕЕ да на име трошкова парничног поступка исплати тужиљи ББ из ... износ од 51.375,00 динара у року од 15 дана по пријему писаног отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 188/2021 од 20.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П2 136/19 од 11.01.2021. године у првом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог ЕЕ из ... и потврђено решење о трошковима поступка садржно у трећем ставу изреке исте пресуде. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у другом ставу изреке, тако што је одбијен захтев тужилаца којим су тражили да се тужени ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ сви из ... обавезу да им накнаде трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени ВВ, ГГ и ДД су благовремено изјавили ревизије због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а тужени ВВ и због прекорачења тужбеног захтева.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези са чланом 208. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизије нису основане.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности и на коју тужени ВВ неосновано указује ревизијом. Спор о праву становања, предвиђеном чланом 194. Породичног закона, је спор за заштиту права детета из члана 263. тог Закона, о чему одлучује суд. Тужени ВВ ревизију изјављује и због битних повреда одредаба парничног поступка из тачки 6, 8, 10. и 11. става 2. означене одредбе, али исте није истицао у жалби, нити су оне учињене у другостепеном поступку. Због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 5, 9. и 12. ЗПП за које су у ревизији овог туженог наведени разлози, тај ванредни правни лек се по закону не може изјавити (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Ревидент ВВ се позива и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, али то чини паушално, без навођења процесне одредбе коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, а на исти начин указује и да је прекорачен тужбени захтев. Нису основани наводи ревизије тужених ДД и ГГ, којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 205. став 1. и члана 211. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Лесковцу П2 606/15 од 08.10.2015. године разведен је брак тужиље ББ и туженог ВВ, а њихово заједничко малолетно дете – тужилац АА, поверен је мајци на самостално вршење родитељског права. Тужиља ББ је од закључења брака живела у приземном делу куће у улици ... број ... у ..., и тај део куће наставила је да са малолетним дететом користи и након престанка брачне заједнице, односно развода брака. Тужени ВВ се пре подношења тужбе за развод брака преселио код мајке – тужене ГГ, у кућу на истој адреси означену кућним бројем ... . Породична стамбена зграда у означеној улици уписна је као сувласништво покојног ЖЖ са уделом од 43/67 идеалних делова и покојног ЗЗ са уделом од 24/67 идеалних делова. Тужени ВВ, ГГ и ДД су законски наследници покојног ЖЖ, а тужени ЂЂ и ЕЕ су законски наследници покојног ЗЗ и његове супруге, покојне ИИ. Тужени ЂЂ користи спратни део куће који није функционално повезан са приземљем (до спрата куће долази се спољним степеништем), тужени ДД са породицом користи други објекат на истој адреси, а тужени ВВ и ГГ живе у трећем објекту означеног другим кућним бројем. Тужиоци

нису власници усељивог стана или куће. Тужилини родитељи живе у ..., у заједници са породицом њене сестре, у приземној кући са поткровљем које није оспособљено за становање. Тужила и тужени ВВ су запослени и остварују редовне приходе. Орган старатељства је дао мишљење да је у најбољем интересу малолетног детета да се утврди његово право становања у приземном делу означене куће.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право.

Тужилац малолетни АА и његова мајка – тужила ББ која самостално врши родитељско право, испуњавају услове прописане чланом 194. став 1. Породичног закона за остварење права становања јер немају право својине на усељивом стану.

Нису основани наводи ревизије тужених ГГ и ДД да тужила ББ није активно легитимисана у спору за установљење права становања, јер то право припада само детету. Право становања из цитиране законске одредбе је по својој правној природи лична службеност – стварно право на туђој ствари, које није везано за повласно добро (непокретност) већ припада тачно одређеном лицу које има овлашћење да употребљава туђе просторије за становање. Према граматичком тумачењу члана 194. став 1. Породичног закона, право становања припада детету и родитељу који врши родитељско право, па је зато и тужила ББ активно легитимисана да тужбом тражи утврђење тог права, а такав закључак о њеној легитимацији произилази и из правне природе личне службености права становања.

Неосновани су и наводи ових ревидената да они нису пасивно легитимисани. Тужени су сувласници породичне стамбене зграде која се састоји од приземља и спрата. Између њих није извршена физичка деоба непокретности, писменим споразумом постигнутим у складу са чланом 16. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, а не постоји ни одлука суда о томе донета у посебном ванпарничном поступку уређеном одредбама чланова 148. – 154. Закона о ванпарничном поступку. Сувласници су усмено уредили начине коришћења ове непокретности, али на тај начин није престао њихов сувласнички однос, због чега су сви они пасивно легитимисани у овом спору и налазе се у положају супарничара из члана 211. став 1. ЗПП.

Ревизијом туженог ВВ неосновано се указује на погрешну примену одредбе става 3. члана 194. Породичног закона, којом је право становања детета и родитеља који врши родитељско право условљено непостојањем очигледне неправде за другог родитеља. Појам „очигледна неправда“ представља правни стандард и односи се на ситуацију у којој би се тужени нашао после евентуалног усвајања тужбеног захтева. У конкретном случају, и по оцени ревизијског суда, не постоје околности због којих би установљење права становања у корист тужилаца представљало очигледну неправду за туженог ВВ, а то свакако не могу бити лоши лични односи са мајком – туженом ГГ, са којом живи у заједници од престанка брачне заједнице са тужиљом ББ. Нижестпени судови су утврдили да тужиоци немају у својину усељив стан, што је битна чињеница да им се призна право становања у смислу одредбе члана 194. став 1. Породичног закона, као и изостанак околности због којих би установљавање таквог права било очигледна неправда по туженог ВВ, у смислу става 3. исте одредбе.

Следствено изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић